

Patateslerde bakteriyel kahverengi çürüklük - Bulgaristan için yeni bir karantina zararlısı *Yayılma şekli - 1. bölüm*

Автор(и): Елка Димитрова, н-к отдел "Фитопатология и ФСД"; Милена Димова, гл. експерт в ЦЛКР

Дата: 16.03.2015 Брой: 3/2015

Patateslerde kahverengi çürüklük, patojenik bakteri *Ralstonia solanacearum* tarafından neden olunan bakteriyel bir hastalıktır.

Hastalık, Avrupa'da (Almanya, Yunanistan, İtalya, Romanya, Türkiye, Yugoslavya, Birleşik Krallık, İspanya, Hollanda vb.), Asya, Afrika ve Amerika'da yaygındır.

Bakteriyel kahverengi çürüklük, tropikal ve ılıman iklimlere sahip bölgelerde Solanaceae familyasına ait kültür bitkileri için zararlı bir hastalıktır, bu nedenle etmeni çoğu ülkenin karantina listesinde yer alır. ABD, Endonezya, Brezilya, Kolombiya, Mısır ve Güney Afrika'da patates,

domates ve tütünde önemli ekonomik zararlar gözlemlenmiştir. Filipinler'de 1966-1968 yılları arasında toplam kayıplar domatestе %15, patlıcan ve biberde %10, tütünde ise %2-5 olmuştur. Hindistan'da bazen domates üretiminde tam kayıplar gözlemlenmektedir.

Patojenin ana konukçuları patates (*Solanum tuberosum*), domates (*Lycopersicon esculentum*), tütün (*Nicotiana tabacum*), patlıcan (*Solanum melongena*), biber (*Capsicum annum*), muz (*Musa paradisiaca*), pamuk (*Gossipium sp.*), yer fıstığı (*Arachis hypogaea*) ve hint yağı bitkisi (*Ricinus communis*).

Avrupa'da, *Ralstonia solanacearum*'ın 3. ırkı yaygındır; bu ırkın sınırlı bir konukçu yelpazesi vardır - patates (*Solanum tuberosum*), domates (*Lycopersicon esculentum*), patlıcan (*Solanum melongena*) ve yabancı ot bitkileri olan köpek üzümü ve acı tatlı patlıcan (*Solanum nigrum* ve *Solanum dulcamara*).

Yayılma Şekli:

- Enfekte yumrular, ***Ralstonia solanacearum***'ın yayılmasında birincil araçtır. Hastalığın gelişimi sıcaklığa (25°C'nin üzeri bakteri çoğalması için özellikle elverişlidir) ve neme bağlıdır. Serin koşullarda, enfekte bitkiler semptom göstermez ancak bir bakteri "rezervuarı"dır ve hastalığı gizli bir enfeksiyon formunda yumrulara bulaştırabilir. Bu durum yeni enfeksiyon odaklarına yol açar.
- Bakteri, çürümemiş bitki artıklarına, tarım makinelerine, ekipmanlara, iş aletlerine, ayakkabılara ve depolama tesislerine yapışarak toprakta bir yıla kadar canlı kalabilir.
- Yağmur ve sulama suyu, patojeni yeni enfekte olmamış alanlara yayar.
- Bakteri, patates yetiştiriciliği sırasında iş aletlerinin neden olduğu yaralardan ve toprak zararlılarından - nematodlar ve böceklerden kaynaklanan yaralardan bitki köklerine girer.